

VESTI IZ SLOVENIJE

RADI RAZCEPA je komuni- zem v Trstu mnogo izgubil. Mor- da nikjer toliko kot ravno tu- kaj. Sami komunisti javno go- vore, da je tržaški proletarijat razdvojen in ni sposoben za ni- kako resno delo in borbo. Babič, ki vodi titovske komuniste je iz- javil, da je "spor napravljen v Tr- stu tako škodo kakršno niso mo- gle napraviti vse intrige reakcije, vsa nasilja in vsa perfidna propaganda anglo-ameriških im- perijalistov.

LJUDJE SO ZELO NA- SPROTNI REZIMU. — Komu- nistična oblast in njeno delo je sama najboljša propaganda pro- ti komunistični vladi pri vseh ljudeh, ki so kdaj živeli pod dru- gačnimi režimi. Diktatura kra- lja Aleksandra je bila cvetje in pesem proti sedanjemu robova- nju.

OBLAST DOLZI DUHOVNI- KE. — Komunistični mogotci se- veda nečesto priznati, da so oni sami krivi, da so ljudje proti- njim. Iščajo krivce tam, kjer jih ni. Pa jih naredi, kadar se jim poljubi in potrebujejo žrtev. Največ so krivi duhovniki, ker so komunistom najbolj neprijet- ni in jih najprej hočejo spraviti s poti, kolikor nečesto postati nji- hovi priganjanci.

PO SLOVENSKIH GORICAH na Stajerskem je silno veliko lu- di v zaporih. Hodijo po vaseh OZnovci, ki se v svobodnem do- mačem razgovoru izdajajo za "preganjane reakcionarje." V par dneh potem pa so v zaporih vsi, pri katerih se taki obiskovalci ogleda, in ki jih takoj ne ja- vijo oblastem ali jim celo po- strežejo in kaj zaupajo. To sred- stvo uporablja komunistična or- ganizacija tudi zato, da bi med ljudi prišel strah, da je vsak tuj obiskovalec OZnovci in bi se lu- dje vsakemu tujcu bali dati ka- ko pomoč in da bi vsakega takoj javili oblastvom.

MED SEBOJ so komunisti obeh skupin v Trstu neizprosnji. Boj nič ne pomeha. Še danes je istotako oster kot je bil pre- dni po sporu. Na komunističnih shodih pogosto pride do pretepa med njimi.

ITALJANI v kolikor niso komunisti se v Trstu v glavnem ukvarjajo z iredentizmom. Vse Slovence nazivajo sploh samo z imenom Slavo-komunisti. Tudi v resnih listih se ponavljajo proti Slovincem žaljivke kot "primi- tiveni", "imperijalistični Balkan- ci", "slovenska dvočlennost v po-

litiki," "divja rasa," "pastirji" in podobno. CELA VRSTA italijanskih nezakonitih, tajnih organizacij deluje v Trstu za povratek cele Istre, Reke, Dalmacije in slo- venskega Primorja Italiji. Vsa ta gibanja diskretno podpira italijanska vlada.

TRŽAŠKI ITALJANI se strašno boje, da bi se Tito pre- več približal zapadnim veseli- lam. Pravijo, da bi se s tem mednarodna situacija spremenila v škodo Italije, meja dveh svetov bi se pomaknila na Dona- vo in Jugoslavija bi bila gotovo važnejša in koristnejša kot pa je Italija.

Eksplozija v predoru pod reko v New Yorku

Nad 60 ljudi ranjenih. — Po 52 urah popravljanja je prometni predor zopet upo- rabljiv

New York. — V Holland tun- elu pod reko Hudson v New Yorku je nastala v soboto težka eksplozija. 16 tonski avto je pe- ljal proti predpisom skozi tunel zelo nevarne eksplozive, se v spremenjeni atmosferi v tunelu vnel in ves tovor je eksplodiral. Eksplozija je svedela povzročila celo vrsto požarov in drugih škod. Nastala je panika v pre- doru. Nekaj sto delavcev je pri- hitelo na pomoč in rešilne sku- pine so hitele, da preprečijo več- je škode. Vse luči so v predoru ugasnile in nastala je panika, ker nihče ni videl in našel re- šilnega izhoda. Vendar ni bilo človeških žrtev, le kakih 65 oseb je bilo lažje in težje ranjenih. Prometni predor pod reko pa je ostal vendar še vedno sposoben in varen za promet-takoj, ko so po 52 urah odstranili zapreke, ki so jih delali ostanki razbitih voz in drugih manjših objektov, ki so bili v času eksplozije v pre- doru in so bili uničeni in ko bo- do popravili steno, ki je odpadla v neposredni okolici mesta eks- plozije. Struktura predora ni prizadeta. To je ena najbolj pro- metnih žil v New Yorku. Kakih 15 milijonov vozil vozi v enem letu skozi ta predor. To je prvi prometni predor, zgrajen pod vodo.

17 topovskih strelav v čast generalu Clay-u

Washington. — General Lu- cius D. Clay se je vrnil v Ame- riko. Sprejeli so ga kot narod- nega junaka. Topovi so izstrelili 17 strelav, ko je njegov le- talo pristalo na Washington Na- tional Airport ob 10:14 dopol- dne. Tajnik za državno brambo Johnson je bil na čelu uradni- kov in odličnikov, ki so pričako- vali moža, ki je za Ameriko vo- dil mrzlo vojno na najbolj vro- čem terenu. General se je takoj odpeljal v Belo Hišo, kjer ga je predsednik Truman pozdravil z odlikovanjem za odlično službo- vanje.

Vedno imejte v spominu, da je boljše biti minuto počasnej- ši kot pa sekundo prehitel in to posebno velja pri prehodu čez cesto, kjer drvi na stotine avto- v in drugih vozil.

Direktno iz Washingtona poročila STEPHEN M. YOUNG Congressman-at-Large of Ohio

Izredni davki

Predno bodo seje odgodene, upamo, da bo kongres še zni- žal ali odpravil izredne takse iz vojnega časa. Vsi imamo razlog, da to pričakujemo. Že- ne se pritožujejo po pravici ra- di taksa na kosmetiko in ročne torbice. Poslovni ljudje se opravičeno pritožujejo proti taksam na brzojavke, na želez- niške vozne in na telefonske razgovore. Vse to so nerodne takse in stroški pobiranja so ta- ko visoki, da so take takse ne- zdrave in nekoristne z gospo- darskega stališča. Kanada je izredne takse vojnega časa že odpravila. Če človek živi bli- zu kanadske meje in misli na- praviti dolgo železniško vožnjo, recimo v Seattle ali San Fran- cisco, bo prihranil denar, če po- tuje najprej v Kanado in tam kupi vozni listek za potovanje z železnico po Združenih drža- vah. Take smešne nerodnosti je treba popraviti.

Nekaj tolažbe

Amerikanci, ki se pritožuje- jo proti visokim davkom, in kdo se ne pritožuje, naj se ma- lo potolažijo, če pogledajo tja preko morja. Kmalu bo zelo težko najti bogatega Angleža. Dohodinski davek začne v An- gliji pri 400 dolarjih. Od vs- številke dohodka angleški da- vek hitro in visoko raste. Po- ročen mož v Angliji, ki zaslu- ži 4,000 dolarjev na leto, pla- ča nad 700 dolarjev nazaj svoji vladi, medtem ko Amerikane- z isto plačo mora nositi samo 203 dolarje davka. Tisti, ki ima na leto 40,000 dolarjev do- hodka, plača v Angliji 25,652 dolarjev davka. Edina tolaž- ške preživljanja žene odsteti- ba za Angleža, ki ima večji do- hodek je v tem, da sme za stro- 128 dolarjev davka na leto. Pa je še napovedal ministrski predsednik, da bo ta davek v Angliji zvišan.

Dvorezen nož

Ko bo kongres razširil so- cijalno zavarovanje, bo verjet- no predvidel in določil, da se upoštevajo tudi taki dohodki kakršni so nagrade in napitni- ne pri nekaterih poklicih. Zna- no je, da strežaji, portirji in strežniške osebe v Pullmano- vih vozovih dobivajo takih ma- lih nagrad toliko, da se jim nabere večkratni iznesek nji- hove plače. Nek kongresnik je opazil v mestni restavraciji v Washingtonu, da ima natak- ar znamenje, da je dovršil uni- verzno. Kako je to, ga vpraša, da kot absolvent visoke šole opravljate to delo? Natak- ar mu odgovori: "Zelo enostavno. Res sem dovršil Harvardsko univerzo, pa moram delati tu- takaj, da morem komadno vzdr- ževati ženo in tri otroke." Sobarica v nekem washington- skem hotelu je bila poprej profesor zgodovine v Tennessee City. Mora vzdrževati staro mater in bolno sestro. Čeprav je njena plača samo 22 dolar- jev na teden, vendar dobi na teden več dohodka kot je bila njena cela mesečna plača, ko je učila zgodovino na High school. Če bo določeno, da se ti dohodki upoštevajo pri za- varovanju vsoti, bo to nož na dve strani. Gotovo bodo davke po- birali od vseh takt pripravljani- nih dohodkov. Dotični, ki bodo take dohodke prijavili, bodo

Nova katoliška svetnica proglašena v Rimu

Rim, Italija. — Za svetnico je bila proglašena Jeanne de Lestonnac, ustanoviteljica reda Hčera Device Marije. Papež Pij XII je izvršil slovesno ka- nonizacijo ob prisotnosti števil- ne množice vernikov. Proglasil je 2. februar kot dan praznova- nja nove svetnice. Med udele- ženci pri slovesnosti, ki so tra- jale nad tri ure, je bilo kakih 3,000 redovnic iz šestnajstih de- žel, v katerih ima red nove svet- nice svoje samostane. Bile so navzoče tudi redovnice iz Zdru- ženih držav Amerike.

Španija bo še naprej iz- ključena iz Zveze Narodov

New York. — Glavna skup- ščina Zveze Narodov je odkloni- la predlog, da bi smele države — članice pošiljati svoje amba- sadorje v Madrid k Francovi vladi. Istočasno pa je bil tudi odklonjen sovjetski predlog, da se uvede gospodarski bojkot proti Francovi vladi. Amerika in Velika Britanija sta se vzdr- žali od glasovanja. Francova Španija bo torej še vedno izklu- čena iz Zveze Narodov.

dobivali večjo zavarovalnino, vlada pa bo dobivala večje dav- ke. Vsek bo pač dobil svoje in vsak bo zadovoljen.

Stanovanjski program

Program za gradbo cenčnih stanovanj, kakor ga je predlo- žila federalna vlada, je bil sprejet in odobren v odboru poslanske zbornice s 14 proti 7 glasovom. Program vsebuje tudi čiščenje zanemarjenih de- lov mest in predvideva milijon 500 tisoč novih cenčnih stano- vanj in farmarskih hiš. Pred- sednik Truman se zahteva tak zakon tri leta. Zelo verjetno bo kongres mogel zadovoljiti tej njegovi želji še pred kon- cem sedanjega zasedanja. Fe- deralna vlada bo prispevala 400 milijonov dolarjev letno za zgradbo cenčnih stanovanj. Velik del celotnih stroškov bo- do nosile občine in lokalne ad- ministracije. Zakon predvide- va, da bodo cenena stanovanja v upravi in v lastništvu posa- meznih lokalnih domačih agen- cij. Za čiščenje in pozidavo zanemarjenih delov zakon do- voljuje posojilo enega bili- jona dolarjev pomoči in daril državam in lokalni adminis- traciji. Veterani in drugi, ki bodo kupili take hiše, bodo pla- čevali 4% obresti. Farmarji, ki samostojno vodijo farme pa- rso zmožni, da bi sami po- skrbili za primerna stanova- nja, bodo v okviru tega zakona na dobili pomoč in plačevali za posojene zneske 4%. Ta program za zidavo stanovanj dovoljuje tudi pomoč za zho- ljanje in popraviljanje seda- njih stanovanj in prebivališč na farmah in določa kako naj se poskobi za lažjo gradnjo in boljše konstrukcijo stanova- njskih hiš. Ameriško ljudstvo rado plačuje za vzgojo, za zdravstvo in druge nujne ja- vne potrebe, za katere nekat- ri ne morejo sami plačevati. Ljudje to radi plačajo, ker to zahteva skupne blaginje vseh naselencev. To je pa slučaj tudi pri vprašanju stanovanj za družine, ki imajo nizke do- hodke in pri nujni potrebi, da se očistijo in prenove zanem- arjeni deli mest. To zahteva sku- pno dobro in na vsakem izmed naz leži del te odgovornosti.

Nemško presenečenje

V sovjetski coni so volitve pokazale močno opozicijo.

Berlin, Nemčija. — Nemške volitve v ruski coni so presene- tile svet. Sedaj še ni mogoče preceniti vseh vzrokov in posledic. Gotovo pa je, da so se se- danj priselci Nemcem slavo, da so se edini mogli pri volitvah upreti in so to svojo namero tu- di znali izvršiti. Ali je vmes ka- ka "nepazljivost" sovjetskega uradništva in bo kdo še izgubil glavo radi teh volitev, ali so bili sovjeti preveč sigurni zmage in niso uporabili vseh sredstev te- roriziranja in volilne goljufije, ali so Nemci imeli kakke obljube, na katere so se zanašali, vse to je še nepojasnjeno. Gotovo je to, da gredo sedaj volilni izidi po svetu kot novica prve vrste. Prvič je se zgodilo, da totalitar- na mašina sovjetske uprave ni dala popolnega rezultata in je nad eno tretjino nemških volil- cev glasovalo proti komunisti- čni kandidaturi listi, dočim so sovjetski in nemški komunisti- čni časopisi napovedovali popol- no zmago. Volilci so mogli gla- sovati samo "za" ali "proti." Z dvajseturno zamudo je sovjetska uradna agencija objavila izid. Takole izgleda: vseh volilcev je bilo: 13,683,07, glasovalo je 12- 887,234. Odalo je glasove "za" 7,943,949 volilcev, "proti" pa 4,080,272, neveljavnih glasov je bilo 883,013. Ti poslednji glas- ovi se povedajo tako: tujci, ki so bili "proti," ker so večinoma na- pisani s protisovjetskimi gesli. Komunistična lista je torej do- bila samo 66.1% vseh oddanih glasov.

NOVI GROBOVI

Jack Ambrose Včeraj je umrl Jack Am- brose iz 6313 St. Clair Ave. Bil je 57 let star. Pogreb oskrbuje Zakraskov pokopni zavod. Podrobnosti bomo še poročali.

Martin Skubec

Po kratki bolezni je umrl v St. Alexis bolnišnici Martin Skubec, star 54 let, doma je bil iz vasi Ponikve pri Trebnju, odkoder je prišel v Cleveland pred 38 leti. Tukaj zapušča se- stro Mrs. Mary Kurent, žena Mary mu je umrla leta 1928. Zadnjih 27 let je delal pri Cle- veland Transit Co. Pogreb bo v petek jutraj ob 9:15 iz Za- krajškovega pokopnega zavo- da v cerkev sv. Vida in na Kal- varijo pokopališče.

Razne najnovejše svetovne vesti

DETROIT. — Fordova podjetja so predlagala, da naj stavka neha v vseh drugih podjetjih, če se že mora nadaljevati v tovar- nah, ki so neposredno prizadete. S tem bi se vrnilo na delo vse delavstvo razen kakih 5,000. Sedaj je v stavki okoli 100,000 lju- di. Po predlogu naj bi se pogajanja za sporazum nadaljevala s posredovanjem federalnega delavskega urada.

BERLIN, NEMČIJA. — Taegliche Rundschau, komunistični list v sovjetskem delu Nemčije napada krščanske demokrate in liberalce, da so se pustili vsaj deloma kandidirati na skupni listi komunistične fronte, pa zahrbtno agitirali proti njej in tako povzročili slab volilni izid.

LONDON, ANGLIJA. — Gerhart Eisler, vodja ameriških komunistov, ki je sedaj zaprt v Angliji in čaka deportacijo v Združene države, je izgubil kavcijo, \$23,500 ki jo je založil kot jamstvo, da ne bo skušal pobegniti. Trdijo, da je kavcijo preskr- bel organizacija Civil Rights Congress, ki jo je državni odvet- nik označil za subverzivno. Poleg tega je Eisler izgubil pravico, da bi se iz svobode branil v zadevi, v kateri je bil v prvi instanci že obsojen, pa je imel posebno dovoljenje, da je bil v svobodi do- kler je predmet na apelaciji. Takoj bo šel v ječo, čim pride nazaj v USA.

Sedemdesetletnica kanonika John Omana

V nedeljo dne 22. maja bo župnik Sv. Lovrenca Very Rev. John Oman doživel sedemdeset let. Farani so sklenili, da bodo ta dan proslavili v duhu hvalež- nosti in molitve. Ob 7:15 bo za- hvalna pet sv. maša po kanoni- kovem namenu. Društvo sv. Rešnjega Telesa ima pri tej pri- liki skupno sv. obhajilo. Gotovo bodo tudi drugi župljani pristo- pali k mizi Gospodovi, da se za- hvalijo za vse duhovne in tele- sne dobrote, ki so jih dobili po posredovanju svojega priljublje- nega župnika. Ob 8:45 pa je sv. maša po želji in naročilu šolske mladine. Tudi mladina bo skup- no pristopila k mizi Gospodovi. Zunanje proslave še niso do- ločene. Župljani sv. Lovrenca ima letos toliko jubilejev in pro- slav, da se bodo komaj razvrsti- le. Po želji kanonikovi naj bi bi- le zunanje proslave čim bolj skromne. Župljani pa žele le dati izraza svoji vdanosti in hva- ležnosti in urediti vse kakor se spodobi. Doslej je nekako dolo- čeno, da bo cerkevna zunanja proslava dne 24. julija, ko bo prevzvišeni gospod škof Dr. Gregor Rožman sam imel cer- kveni govor. Gotovo bo veleča- stiti gospod kanonik najbolj ve- sel, duhovnih darov in najbolj srečen, ko bo ob svojem rojst- nem dnevu videl zbrano vso svo- jo farno družino pri Gospodu in z Njim. Vendar župljani mla- biho 883,013. Ti poslednji glas- ovi se povedajo tako: tujci, ki so bili "proti," ker so večinoma na- pisani s protisovjetskimi gesli. Komunistična lista je torej do- bila samo 66.1% vseh oddanih glasov.

lik med nami Slovenci v Ame- riki, da njegova sedemdesetlet- nica ne sme iti mimo neizkori- ščena za dobro sovenskega ime- na. Z župljani sv. Lovrenca ho- čejo ta jubilej proslaviti tudi drugi ameriški Slovenci, ki jim je kanonik Oman bil na tolikih poljih katoliške dejavnosti učitelj, voditelj in postrtovalen so- delavec.

Franklin Roosevelt je izvoljen

New York. — Mladi Frank- lin Roosevelt je zmagal pri na- knadnih volitvah v kongres. Dobil je 41,146 glasov, nje- gov nasprotnik sodnik Benja- min Schallek 24,352 glasova, naslednji kandida pa še manj.

Sovjetski vlak explodiral

Wolmirstedt, Nemčija. — Vlak municije je zletel v zrak v sovjetski coni Nemčije. Ni bi- lo človeških žrtev. Razleteli so se vagoni z vsem tovorom in kakih 500 jardov železniške proge je bilo razrušeno.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Prestala operacija — Mr. Mary Lukač, 8014 Vine- yard Ave., je srečno prestala operacijo in se je že vrnila iz bolnišnice na svoj dom. Prija- teljcem in znankam se pripo- roča, da jo obiščete na njenem domu.

Prva obletnica — V nedeljo ob 10 bo v cerkvi Our Lady of Perpetual Help na Neff Rd. maša za pok. Jo- seph Mrgole v spomin prve ob- letnice njegove smrti.

Vesela vest — Rojenice so obiskale druž- no Mr. in Mrs. William Saille in jim prinesle za spomin zalo- hčenko v Lakeside bolnišnici. Vse je zdravo in veselo. Srečna mamica Helen je hči poznane in spoštovane družine Mr. in Mrs. John Drenik, ki sta s tem postala zopet srečna stari ata in stara mama. Naš poklon na vse strani.

Se več domačih slik — V Norwood gledališču bodo pokazane zopet domače slike, ki bodo gotovo zanimale vse Slovence in Hrvatce. V četrtek 19. maja bo pokazana slika "A- drija," ki je bila izdelana po hrvaških umetnikih. Ta slika bo pokazala kako in zakaj je naš imigrant prišel v Ameriko in kako se je počutil tukaj. Slika bo pokazala, da je naš imigrant prišel v Ameriko in kako se je počutil tukaj. Slika bo pokazala, da je naš imigrant prišel v Ameriko in kako se je počutil tukaj. Slika bo pokazala, da je naš imigrant prišel v Ameriko in kako se je počutil tukaj.

Druga slika pa je bila pos- neta v Lamontu, Ill. leta 1929 ob priliki Slovenskega katoli- škanskega shoda, kjer je bilo zbra- nih 10,000 ljudi iz vse Amerike. Ta slika bo pokazana v četrtek 26. maja. Vabljeni ste, da si gotovo ogledate te filmske predstave oba omenjena dneva.

V Ohio je bila šola za revolucijo

Tovarne naj bodo trdnjave revolucionarnega komuni- zma je izpovedal priča Blanc iz Euclid, Ohio

New York. — John Victor Blanc, delavec iz Euclida je na- stopil kot nadaljna priča proti komunistom pred porotnim so- diščem. Povedal je, da je bil vedno zaupnik federalnega ura- da za informacije in se je po na- vodilih tega urada obnašal kot da bi bil odločen komunist, da je imel pristop na mnoga tajna partijska polja in tudi k delova- nju v tajnih stvareh. Odkril je, da so komunisti imeli v Clevel- landu posebno šolo za voditelje. Šola je vodil Hyman Lumer, profesor na Fenn College. Šola je bila tajna in je bila blizu Breckville. Tam so se partijski komunistični voditelji za Ohio učili, da komunizem ne more nikdar doseči svojih ciljev razen preko revolucije. Dobili so na- ročilo naj spremene tovarne v trdnjave komunizma. V ta na- men so bili v Cleveland, Ohio tudi mnogi tajni sestanki. Ena takih sej je bila v Madžarskem domu in je trajala ves dan. Uči- telji so vedno ponavljali, da so- cijalizma ni mogoče vpostaviti z volitvami, ampak samo z revo- lucijo in da morajo vsi delavci biti pripravljeni za to nalogo. Priča Blanc je znan kot zelo so- liden delavec, o katerem so bili vsi prepričani, da je levčar, ker je vedno nastopal kot tak.

Tri na dan

Prosveta, Proletarec, Enako in vsi drugi tovariši so morda zdaj že spregledali, da je bil pra- vi namen sovjetskega naša sta- re domovine in ne osvoboditev. Trenje med Titom in Moskvo to dovolj jasno pove.

Seveda odprtim ljudem ni bi- lo treba čakati na take dokaze. Nekaterim se pa ne posveti, tu- di če jim s krampom puščaš.

Morda zdaj nekateri "naši" v Ameriki vidijo, da so se pre- kljali za oslovsko senco ter plu- vali na lastne rojake, ko so ple- sali po komunistični viži. Taki grehi se morda odpustajo, po- zabijo pa ne.

AMERIŠKA DOMOVINA

(JAMES DEBEVEC, Editor)
Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

MAY						
SUN	MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Entered as second-class matter January 6th 1938, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

NAROČNINA
Za Zed. države \$8.50 na leto;
za pol leta \$5.00; za četrt leta \$3.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$10.00 na leto.
Za pol leta \$6.00, za 3 mesece \$3.50.

SUBSCRIPTION RATES
United States \$8.50 per year;
\$5.00 for 6 months; \$3.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$10 per year. \$6 for 6 months, \$3.50 for 3 months.

No. 98 Wed., May 18, 1949

Španska zadeva

Zveza Narodov je glasovala, da še vedno ne smejo ambasadorji v Madrid, da mora torej Francova vlada še vedno nositi pečat manjvrednosti in biti izključena v mednarodnem sodelovanju. Še bo ta zadeva predmet razprav. Že ves čas po vojni je Španija v posebnem položaju. Ni neutralna država, ni sovražnica Združenih narodov in ni njihova zaveznica, ker jo ne sprejmejo med se. Sem in tja se pojavijo hude kritike Francovega režima, sem in tja se pokažejo njegovi močni zagovorniki. V čem je torej ta stvar?

Vsak se spomni španske civilne vojne, ki se je končala malo pred drugo svetovno vojno in je bila za Evropo nekako generalna orožna vaja za glavni spopad, ki je potem sledil v letu 1939. Španija je takrat bila v notranjih bolečinah. Socijalno in gospodarsko življenje je bilo slabo, španska dinastija med ljudmi osvražena in kar je še ostalo dobrega v javnem življenju, je pokvaril diktatorski režim generalov, ki so skušali reševati težko politično situacijo s kasarniški sredstvi in so zato več pokvarili kot pa rešili, čeprav jim nihče ne odreja dobrih namenov. V to špansko politično in socijalno krizo so se vmešali zunanji činitelji, ki so takrat vrgli svoje sence preko vsega evropskega političnega življenja. Demokratično izvoljena večina raznih strank, na čelu s socijalistično se je dala vpreči v komunističen voz in bilo je že blizu tega, da dobi Španija prvo komunistično upravo izven Sovjetske Zveze v Evropi. Pred to nevarnostjo je udaril tedaj mladi general Franco s svojimi afriškimi španskimi četami preko Gibraltarja in po strašni civilni vojni zmagal nad vojsko levičarske vladne večine.

Levičarjem je pomagala v celoti in odkrito Sovjetska zveza in svetovni komunizem. Ni nikaka tajna več, da so sovjetski boljševiški oficirji vežbali na španskih bojiščih in da je hotela takrat sovjetska Rusija dobiti na Pirenejskem polotoku svojo prvo postojanko. Svetovno znane so postale mednarodne brigade, ki jih je organizirala komunistična internacionalna. V vseh deželah so komunisti zbirali prostovoljce, ki so šli v Španijo iskati slave in odlikovanj in se vežbali za revolucionarne namene kasnejših komunističnih načrtov v drugih deželah. Mussolini in Hitler sta videla nevarnost in poslala Franku nekaj vojaške pomoči. Na španskih tleh je bil boj med italijansko-nemškim in sovjetsko-ruskim orožjem a tekla je v glavnem španska kri. Radi Hitlerjeve in Mussolinijeve pomoči je dobil Franco še bolj reakcionarni značaj, svetovni komunizem je poskrbel za to.

Vmešali so se še drugi posebni momenti iz španskega notranjega življenja. Star je spor v Španiji med centralističnimi silami, ki hočejo vso javno oblast obdržati v Madridu in pa gibanji, ki se temu upirajo in streme za čim večjo samostojnostjo poedinih narodov in pokrajin na Pirenejskem polotoku. Njmočnejši med temi so nedvomno Katalonci, z glavnim mestom Barcelono. Ta del dežele je najbolj napreden, najbolj bogat, najbolj industrijaliziran. Velika večina Kataloncev hoče imeti svojo državo, ki naj bi bila v federativni zvezi ali konfederaciji z Madridom ali noče biti podrejena centralni španski vladi. Zelo žilav odpor proti centralizmu dajejo vedno tudi katoliški Baski, ki se že stoletja bore za posebno svojo narodno državo. Zato smo tedaj za časa španske civilne vojne imeli čuden in za zunanji svet malo razumljiv pojav da so katoličani v Kataloniji in v deželi Baskov držali z levičarsko-komunistično vlado, ki je za čas svojega kratkega obstanka dala tem pokrajinam avtonomijo, ki so jo te cenile višje kot vse drugo in se postavile z vsemi svojimi močmi proti Francu, ki se jim je predstavil kot nosilec madridskega centralizma in zato kot njihov narodni in politični nasprotnik.

Ko je Franco zmagal, je bežala v tujino levičarska vlada, z njo pa tudi veliki politični beguncevi, ki niso njeni pristaši ali so proti Francu radi njegovega centralizma in diktatorske oblike njegove vladavine. Franco je prevzel oblast v skrajno neugodnih razmerah, pred drugo svetovno vojno, ni imel sredstev, da bi obnovil deželo in ni jih mogel dobiti od nikoder, ni imel moči, da bi svoj režim demokratiziral in ne, da bi izvedel potrebne socialne reforme. Komaj toliko je zmogel, da je napravil redne razmere v deželi in uvedel pravno varnost.

V drugi svetovni vojni se je držal Franco kolikor le moge neutralno. Kljub temu, da sta Hitler in Mussolini zahtevala od njega naj se popolnoma priključi njihovu taboru, ker jima je bil dolžan nekaj hvaležnosti za pomoč v civilni vojni, se je temu spretno izogibal in končno v odločilnih trenutkih s svojim zadržanjem stvari in zmagi zapadnih demokracij storil neprecenljive usluge. Vendar so vsi njegovi nasprotniki mislili, da bo po vojni Franco moral iti.

Bilo je mnogo poizkusov kako špansko javno življenje demokratizirati ali vsi so bili neuspešni. Končno je Anglija, ki je bila Francu vedno sovražna, uvidela, da bi nasilni vplivi od zunaj postavili deželo v nevarnost novega kaosa in celo komunistične revolucije. Levičarska vlada v inozemstvu je namreč vedno bolj kazala, da ji ne gre za to, da zbere vse demokratične sile ampak, da gre za vlado komunistične stranke, če Franco pade. Franko se je po vojni utrdil in uspešno odbijal vsa ponizanja in druge udarce, ki so mu jih komunisti spretno dajali direktno ali pa preko Zveze Narodov.

Vedno bolj pa se je videlo, da je Francova diktatura neprimerno milejša in bolj uvidevna, bolj človeška kot pa komunistične vlade, ki so ga tožile in se kitile z naslovi ljudskih demokracij. Vedno bolj je rastlo prepričanje, da je vsled nizkega socialnega življenja in drugih notranjih razmer kaka druga solucija zaenkrat nemogoča in ostane samo izbira ali Franco ali pa komunisti.

Francu je ostal na oblasti ali v strahu, da bi imeli sovjeti preveč propagandnega gradiva, če bi zapadne sile, zlasti Anglija in Amerika odkrito nastopile zanj, so bili sprejeti razni sklepi, ki so Španijo radi Francovega režima izključili iz Zveze Narodov in še posebej, da se članice Zveze drže kolikor mogoče rezervirano proti Francu s tem, da nimajo v Madridu svojega polnega diplomatskega zastopstva, ampak samo odpravnike poslov. To je pravzaprav samo nekaka diplomatska šikana, brez vsakega stvarnega pomena ali vendar je zunanji znak položaja, v katerem je Francova Španija.

Vedno močnejša je zahteva, da naj USA uredi stvari s Španijo tako, da bo sodelovanje med obehma deželama čim tesnejše. Ni dvoma, da Franco to želi, ni dvoma, da bi to imelo za konsolidacijo protikomunističnega tabora precej pomena. Ni dvoma, da bo Španija v slučaju kakršnega koli konflikta na strani Amerike. Ni dvoma, da je neumnost ne imeti ambasadorja v Madridu, če pa je Amerika po vojni dala polna priznanja vsem komunističnim diktaturam in ima pri njih svoje poslanike in ambasadorje, čeprav ve, da sede v sovražnem brlogu.

Odpri srce, odpri roke. . .

P. Bernard Ambrožič

Takole je bilo čitati v Glasilu KSK Jednote pretekli teden:

"JOLIET, ILL. — Ta teden so naše žene pridno na delu in trkajo na naše domove. Prosi-jo za milodare in obloko za begunce. Rojaki, vsi pomagajte, da bo toliko več nabranega za begunce, žepam pa dalo pri-krasjano. Priporočamo tudi o-nim, ki imajo svoje v begunst-vo, da se pokropijo kot spon-zorji, da jih dobijo sem. Liga sama bo imela še preveč dela skušati pomagati onim begun-cem, ki nimajo nobenih sorod-nikov v Ameriki."

Takih dopisov bi tale kolonar rad bral še veliko. Pa je vseeno vesel, da je bral to veselo poročilo vsaj iz Joliet. Čestitke jolietskim ženam, da so se zme-rom na delu za zbiranje obloke in denarja za begunce!

Nekaterim kar ne gre v glavo, zakaj naj bi bilo še zmerom potrebno tako in enako zbiranje. Da boste lažje razumeli, zakaj je to potrebno še tudi se-daj, naj bo tu objavljeno neko pismo uboge begunske matere iz LIENZA na Tirolskem. Pri-pominjam, da to pismo ni bilo poslano v Ameriko naravnost po oni ženi. Prejel ga je nekdo v Avstriji, ki je malo prej po-slal oni ženi paket (za pišhe!) z nekaj komadi stare obleke in perila za otroke in živil v skup-ni teži 6 kilogramov." S temi besedami dotični Slovenec sam popisuje zavoj, ki ga je bila ona žena od njega dobila.

Dotični človek je potem poročal o stvari temu kolonarnu iz njegovo pismo se takole glasi: "Koliko je med nami še revš-čine, naj Ti pokaže vsebina pi-sma, ki ga je poslala slovenska mati treh otrok. . .

LIENZ, 22. aprila 1949. — Predragi mi bratje, rojaki Slo-venci! Hvala Vam, da ste se spomnili na mene in mojim trem otročičem olajšali to bed-no življenje. Ko je človek na kraju obupa, mu vedno zasije žarek upanja. Upajmo, kajti upanje nam daje življenje. Bog nas nikoli ne zapusti. Odkrito Vam moram priznati naše veli-konočne praznike. Oba dneva smo preživeli ob treh kilogra-mih kruha in dveh litrih mleka. Ni bilo krompirja, ni bilo denar-ja. Na karte ne morem ničesar kupiti. Samo v mlečarni

mleko, kruh, pšenični zdrob. Za to dolgujem 200 šillingov. Kako bom izplačala, ne vem izhoda. Kar sem imela stvari, sem pro-dala, da smo se skromno pre-živeli. Ali vendar še vedno u-pam v božjo pomoč. Tako ste nam Vi, dragi rojaki, pomaga-li, da je ta teden tudi nam za-sijalo sonce sreče in razvedrilo tugo naših obrazov. Da, tulj-na je mrla. Nikdo te ne po-zna v nesreči, še v sreči ne. Ni-kdo ne čuje krika sirot, ne vidi lačnih ustec otrok. Kje je naša lepa zemlja, naš oče, naša ma-ti? Kje naša slovenska beseda? Kje so zvonovi, ki so nas pozivljali v božji hram k molit-vi? Kje naša dijaška leta v Je-li Ljubljani? Vse je minulo. O-proстите, da Vam pišem tako dolgo. Ali morate me razume-ti, da sem ginjena, kot da bi do-bila od svoje mame in očeta, ki sta osamljena tam doli. . . Morda mi bo sreča mila, da se Vam zahvalim ustmeno, kar ho-čem tudi storiti, če bo sreča mi-la, da pridem v lager. S pozdra-vom ostajam Vaša rojakinja, polna hvalečnosti. . .

Tisti človek, ki je poslal tej ženi iz Avstrije paket in pozne-je prepis njenega pisma v A-meriko, pove o tej ženi (in dru-gih) še naslednje:

"To je žena, mati treh otrok, blizu 40 let stara. Poprej je bila zaposlena na kmetih na Ti-rolskem kot begunka, zdaj je pa izgubila delo, ker se ni spre-jeta v IRO. Stanuje v neki ba-raki zapuščene begunske ta-borišča. Razumljivo je, da so žena in otroci podhranjeni, ble-di, in bodo zapadli jetiki, če se niso. In to je ena tistih žen, ki ne obeajo svoje revščine na veliki zvon, se ne razpisujejo v svojih bridkosti po Ameriški Domovini, ampak molče in — trpe. Takih skritih tpinov in trpinj je še več po Avstriji in brez dvoma tudi drugod. Tu-kajšnje naše begunske organi-zacije nimajo vseh in evidenci, ker ti junaški tpinji ne poro-čajo sproti v taborišče, kako se jim godi. Zavedajo se, da i-mamo po taboriščih polno svo-lone samih skrbni in nič manj prošenj, pa rajši molče in z za-upanjem v Boga trpe. Pa bomo morali sami take poiskati in storiti zanje, kar največ mogo-če. Toda težko bo to, če nam od drugod ne priskočite na po-moč. . ."

Ali je treba bolj jasne slike o uboštvi, v katerem žive še zmerom mnogi begunci — kri naše lastne slovenske krvi?

Ali je treba še večjega doka-za, kako silno veliko DOBRO DELO so opravljale na primer JOLIETSKÉ žene tisti teden, kot je povedalo poročilo od tam v Glasilu KSKJ?

Ali je treba še kaj bolj kri-čnega napisati, da se bo videlo, kako prav je imela ta kolona pred par tedni, ko je pisala, da NEKATERI med begunci po-znaajo le svojo lastno revščino, pa jo še povečajo, in grede z-voja na trg — v Ameriško Do-movino in v druge liste, popol-noma pa pozabijo na to, da je dosti bolj revnih pa skritih in junaških tpinov, ki jih je tre-ba šele poiskati in jim pomaga-ti, da ne zapadejo telesni in morda celo duhovni pogubi, ko so — kot je povedala ona žena — "na kraju obupa?"

Če bi le majčkeno bolj po-mislili ameriškanski Slovenci na vsa ta dejstva, bi ne slišali mi vsi skupaj delu za begunce le tu pa tam, le v ZVESTEM Clevelandu in VZTRAJNEM Jolietu in še tu pa tam v kaki naselbini.

Če bi majčkeno bolj mislili mi vsi skupaj na vse to, se ne bi slišalo na tihem in tu pa tam kar na glas:

Blagajna LIGE je — prepre-dena s pajčevino. . .

Še neko pismo je prišlo na naslov tega kolonarnja, ki na svoj način tudi lepo potrjuje, da včasih ta kolona zadene — žebelj na glavo. Ko to tipkam, je ravno prišla sem v New York tista Domovina, ki moja kolo-na v njej predlaga — POSOJ-LA LIGI, potem LIGE POSO-JILA BEGUNCEM, pa — po-zneje kdaj — VRAČILA Ligi in po njej VRAČILA upnikom. Predzna reč! Neverjeten predlog. . .

Toda skoraj istočasno s ono stavilko Domovine je prijadra-lo pismo iz Spittala od zastop-nika Karitativne Pisanje. In pisavec te kolone je kar malo poskočil, ko je bral v tistem pi-smu naslednje besede:

"V zadnjem času smo uve-dili v naše poslovanje potrebno novost. V prejšnjih letih, ko je bilo več denarnih sredstev, so se v večjem številu delile zagolj 'podpore' beguncem. Se-daj smo uvedli drugačno na-čelo. Kadar zdaj delimo de-narne podpore, ki so seveda le neznatne, dajemo podpore brez obveznosti le takim, ki vemo o njih, da radi razmer ne bodo mogli nikoli — povrniti. Vsem ostalim pa, ki iščejo v Karita-tivni Pisarni pomoč v denarju za nepredvidene izdatke, ki jih imajo, nakažemo gotove svote le v obliki BREZOBREŠ-TNIH POSOJIL. S tem dajemo ljudem pobudo, da se čim prej potrudijo za kak zaslužek in skušajo posojilo vrniti. In res imamo že nekaj lepih primerov od novega leta sem, da so po-samezni prosili nakazane zne-ske, ki so jim v sili pomagali iz stiske, že POSTENO VRNI-LI. S tem načinom le obdržimo neko glavnicno (kapital), ki bo krožila v korist sedanjih in bo-dočih potrebnih Slovencev."

Jaz sem torej praz va prav prišel s tistim predlogom o posojilih Ligi že kar precej — prepozno! Prav nič nisem ta-krat vedel, da se to že izvaja, da je že uvedeno. Pismo iz Spit-tala je datirano 27. aprila, jaz sem pa pisal tisto kolono en dan prej, v župnišču v Little Falls, N. Y.

Zakaj take podrobnosti o tem? Zato, ker vem, da je mar-sikdo ob branju tiste moje ko-lone samo malo zakašljal, pa je bilo vse opravljeno. In ven-dar ni treba večjega dokaza, da nisem neumnosti pisal, kot je zgoraj najstajeno pismo iz Spittala. Dokaz je v dvojnem: PRVIC: V Spittalu so to že uvedli in ljudje so s tem za-

dovoljni. Torej je stvar izved-ljiva, da se posojila DAJEJO. DRUGIC: Pismo pove, da begunci tudi res VRAČAJO. Torej je stvar tudi s tega vi-dika izvedljiva. . .

In če begunci VRAČAJO, do-kler so še v begunstvu, še v ta-boriščih, še na oni strani mor-ja. . . zakaj bi dvomili, da bodo tu, na tej strani morja, avobo-dni ljudje, pri vsaj piclem za-služku?

Prišli bodo torej med nas že IZSOLANI za tako poslovanje naše LIGE. Zato naj Liga sto-pi s tem na dan in začne — zbi-rati POSOJILA!

Zahvala iz Indianapolisa

Indianapolis, Ind. — Dolž-nost nas veže, da se javno za-hvalimo clevelandskim rojakom od fare sv. Vida za njih veliko požrtvovalnost, ki je bila v zve-zi z vpriporitvijo igre "Pri ka-pelici" v naši naselbini. Bila je sicer to predrzna misel od naše strani, ki smo vas povabile, da ste morali priti tako daleč in bili ste tudi precej oškodovani, pa naj vam bo vsem v zadošče-nje, da smo bili očarani nad vse pričakovanje.

Igra je bila zelo lepa in igra-na je bila pa tudi s popolno do-vršenostjo. Človek ne bi nikdar mislil, da tukaj rojena mladi-na tako lepo izgovarja sloven-ske besede. Velik duševni užitek ste nam napravili tembolj, ker pri nas ne ališimo veliko slovenskega, posebno na odru-ne. Nasmejali smo se do solz. Mr. Tomažin, Vi ste pa res cel mojster, zelo smo Vam hvalež-ni, da ste se potrudili za to le-po stvar. Torej, naj vam vsem skupaj na tem mestu izrečem pristrčno zahvalo. Prav lepa hvala tudi Mrs. Brancelj in njenim hčerkam za ljubko pet-je. Tako je bilo tiho v dvora-ni, kadar so one pele, da bi bi-li lahko slišali mačko teči. Pri-čakovali smo jih še in še, kar pa seveda ni bilo mogoče.

Prav lepa hvala tudi našemu pevskeemu zboru pod vodstvom Franksa Radež ml., ki so nam zapeli par zelo lepih pesmi. Končno pa prav lepa hvala občinstvu, našim ljudem, ki so pokupili vse vstopnice in se u-deležili v tako lepem številu. Hvala tudi vsem tistim čla-nicam, ki so delale in žrtvoval-e svoj čas in denar, da je prireditev tako dobro uspela. Lepa hvala tudi Stanleyju Mervar za pomoč pri bar. Končno prav lepa hvala za pomoč vsem sku-paj.

Vi, predragi nam igralci in igralke, oprostite nam morebit-ne napake in pomanjkljivosti napram vam. Drugič bomo zna-li bolj, kajti naši ljudje pra-vijo, da morate še priti. Kaj pa Šiša in Luža, ali sta napravila kaj dober "biznes", ko sta "hauzirala" po Warman Ave.? Videla sem vaju, ko sta sedela na cesti vsak na svojem kogaču, ali sta morala biti le trudna, pa sta počivala! Hm.

Bodite vsi skupaj pristrčno po-zdravljeni. Za pdržnico št. 5 SZZ,

Jennie Gerbeck.

Darovi za begunce

Naslednje darove je prejel za begunske duhovnike, sv. maše in druge begunske namene taj-nik Lige Rev. Alojzij Madic, OFM:

Po \$10.00: Angela Perušek. Po \$5.00: Ponikvar, Joseph; Emilia Perušek; Neimenovana; Math. Ključevšek; Angela Perušek; Agnes Shmuk; Neimenova-na; Josephine Perušek; Joseph Ponikvar; Emilia Perušek; zo-pet: Josephine Perušek. \$3.00 je darovala Alojzija Casserman. \$2.50: Mrs. F. Soklic. Po \$2.00: Neimenovana; po \$1.50: Mrs. J. Princ. Po \$1.00, Terezija Skerjanc; Frances Zakrajšek; Rozalija Kople; Mrs. Mary Sedlak. Vsem Bog povrni!

Slovenski društveni dom vas kliče

Euclid, O. — Kot je bilo že prej enkrat poročano, da boste poklicani za čiščenje vrta in prostora za parkanje avtov in drugo, kar je še potrebno. To-rej sedaj je napočil čas in sicer pričnem s čiščenjem v soboto 21. maja ob osmih zjutraj.

Apeliram na vse delavce, ki ste zainteresirani okrog SDD, da je gotovo prijavi, vsi, ki ste dobre volje.

Kakor vsak gospodar in gos-podinja ljubi snažnost okrog svojega doma, tako je tudi naša sveta dolžnost, da skrbimo tudi za snažnost okrog Slovenskega društvenega doma, ki je last nas vseh. Prinesite s seboj tudi vsak svoje orodje, saj vsak ve, kaj se rabi pri takem delu. S pozdra-vom, za direktorij,

Geo. Nagode.

Dr. sv. Rešnjega Telesa

Cleveland (Newburgh), O. — Najlepši mesec v letu, majnik, je tukaj s vso krasoto pomladi. Vse se prebujajo k novemu življe-nju, cvetlice se kar kosajo med seboj, katera bo pokazala lepši obrazek. Vse hiti pozdravljati svojega Stvarnika in Njegovo mater Kraljico majnika. Okleni-mo se je tudi mi in to posebno v tem mesecu, ki je njej posvečen ter jo prav otroško prosimo za svoje in še posebno pa za vse gluhe in slepe vladarje, da bi slišali klic božji in delovali za v resnici pravičen mir.

Drage sestre, danes vam mo-ram nekaj posebnega povedati. Dne 22. maja bo maša in skup-no sv. obhajilo ob 7:15 in ta dan obhaja naš č. g. župnik, kanonik Oman svoj 70. rojstni dan. Vsi veste, da so naš ustanovnik in več let duhovni vodja, zato je moja želja in želja sedanjega du-hovnega vodje, kakor tudi vsega odbora, da je prav gotovo vsaka članica navzoča, če ni ravno bolna na smrt. Da s tem pokažemo vsaj malo hvaležnosti do našega duhovnega pastirja. Vsa sv. ob-hajila naj bodo darovana zanj s sv. mašo vred. Da tako z Jezu-som in Marijo, počastimo rojst-ni dan našega duhovnega očeta, učitelja in voditelja skozi dolgo vrsto let.

Vedno ga še potrebujemo, ta-ko starejši kot mlajši. Zato pa zahvalimo Boga, da nam ga je ohranil toliko let zdravega in še tako mladeniško čilega in ob-enem pa prosimo Boga, da nam ga ohrani zdravega še mnogo let med nami. Kajti dober duho-vni oče je dar božji za vso oko-lino in še posebno pa za faro sv. Lovrenca. Zato pa članice, fa-rani in prijatelji kanonika Oma-na, roko na prsa in čestitajmo mu prav iz srca.

Drage sestre, pa ne pozabite prinesiti svojih društvenih tra-kov s seboj in pridite toliko zgo-daj, da bomo molile rožni venec pred mašo. Obenem pa vas pro-sim, da bi se malo bolj potrudile za prvo nedeljo, ko tudi mo-limo rožni venec za Baragovo beatifikacijo, Ameriški Domovi-ni pa želim obilo božjega blago-slova v boju za pravico in resni-co.

Anna Gliha, preda.

Osvoboditev

Bolgar si je hotel ogledati v Sofiji komunistično parado. S seboj je vzel svojega sedemlet-nega sinka. Pri paradi so no-sili ljudje velikanske letake, ki so z zvonečimi besedami slavili komunistične pravke. "Oče", vpraša mali, "kdo pa so komu-nisti?" — "Komunisti", reče sta-ri, "so ljudje, ki so nas osvobo-dili okov. . . Stari se je nato previdno ozrl okoli in ko je vi-del, da ga nihče ne more sliša-ti, je dodal: "in pa tudi naših ur."

A. S. Puškin:

Kapetanova hči

Prisel sem domov. Saveljč mi je prišel na pragu naproti.

"Hvala Bogu," je vzkliknil, ko me je zagledal. "Ze sem mislil, da so te zlodeji zopet zgrabili. No, ljubi moj Peter Andrejč, ali verjameš, da so ti lopovi nama vse pokradli: obleko, perilo, posodo—nič nama niso pustili. Pa kaj to! Hvala Bogu, da so tebe pustili živga! Gospod, ali pa si spoznal njih atamana?"

"Ne; kdo pa je?"

"Kaj, ljubček moj? — Ali si že pozabil onega pjanca, ki je izvalil v stepni gostilni iz tebe kožuh? Oni lepi, popoldnoma novi zajčji kožuh; a ta zverina bi ga bil še razparal, ko ga je vikel nase!"

Ostrmej sem. — V resnici je bila podobnost med Pugačovin in mojim vodnikom nenavadno velika. Bil sem prepričan, da sta Pugačov in on ena in ista oseba. Sedaj sem šele razumel, zakaj sem tako lahko ušel vislicam. Nisem se mogel načuditi čudni zvezi naključij: otroški kožuh, ki sem ga podaril potepuhu, me je rešil vrvi, in pijanec, ki se je gostilnah, je sedaj oblegal trdnjave in pretresaval carstvo!

Ko sem bil zopet sam, sem se vtopil v razmišljanja. Kaj mi je bilo storiti? Ostati v trdnjavi, v kateri so gospodarili vstasi, a li pridružiti se njih četam, je bilo za častnika nedostojno. Dolžnost je zahtevala, da grem tja, kjer bi se lahko bila moja služba koristna domovini v sedanjem težavnem položaju...

A ljubezen me je opominjala silno, naj ostanem pri Marji Ivanovni, naj bom njen zaščitnik in pokrovitelj. Čeprav sem vedel, da se mora kmalu in gotovo izpremeniti ves položaj, vendar si nisem mogel kaj, da bi se ne zgrozil, kadar sem se spomnil na njeno nevarno stališče. Moje razmišljanje je pretrgal kazak, ki mi je prišel naznaniti, da me zove k sebi veličastni car.

"Kje je sedaj?" — sem vprašal, namenjen ubogati.

"V kapetanovi hiši," je odvrnil kazak. "Po obedu je bil šel naš batko v kopeli, a sedaj počiva. No, vaše blagorodje, po vsem se vidi, da je naš batko visoka oseba. Pri obedu je blagovolił smesti dva pečena pjuška in po obedu se je kopal v tako vroči kopeli, da je še Taras Kuročkin ni mogel prenesti, ampak je moral oddati otiračo Fomki Bikbajevu; šele ko so ga obhili z mrzlo vodo, se je nekoliko osvežil. To se mora reči: vse njegove kretnje so veličastne..."

A v kopeli, pravijo, je pokazal svoja carska znamenja: na eni strani dvoglavega orla v velikosti petaka (petak je ruski denar—5 kopejk), na drugi svojo podobo.

Ni se mi zdelo vredno ugovarjati kazakovemu mnenju, in sem se z njim vred odpravil v kapetanovo hišo. Predočeval sem si že naprej svoj sestanek

s Pugačovin, polžušajoč ugeniti, kako se konča. Čitatelj mi bo lahko verjel, če pravim, da nisem bil posebno hladnokrven.

Temnilo se je že, ko sem prišel do kapetanove hiše. Vislice s svojimi žrtvami so se strahotno ernile v zrak. Truplo uboge kapetanke je še vedno ležalo pod stopnicami, ob katerih sta stražila dva kazaka. Kazak, ki me je privedel, je stopil v hišo in me naznanil; takoj se je vrnil in me vedej v ono sobo, kjer sem se snoči tako nežno poslavljaj od Marje Ivanovne.

Nenavaden prizor se mi je ponudil. Pugačov in kakih deset kazaskih starejšin v čapkah in pisanih srajcah je sedelo pri mizi, pokriti s prtom in obloženi s steklenicami in kozarci. Rdeči obrazi so jim žareli od vina in oči so se jim bliskale. Med njimi ni bilo niti Švabrina, niti našega kazškega podčastnika—novih izdajic.

"A-a, vaše blagorodje!" je vzkliknil Pugačov, ko me je zagledal. "Dobro došli! Čast in mesto; prosim, prisedite k pojedini!"

Sopivci so mi napravili mesto. Močje sem sedel na kraj mize. Sosed moj, mlad, vitez in zal kazak mi je naltil kozarec navadnega vina, ki ga pa nisem pokusil. Radovedno sem začel opazovati zbrano družbo. Pugačov je sedel na častnem prostoru, naslanjajoč se na mizo in podpirajoč črno brado s svojo široko pestjo. Pravične in dokaj prijetne potaze njegovega obraza niso imele nič divjega na sebi. Obračal se je večkrat k možu, staremu kakih petdeset let, katerega je nazival sedaj grofa, sedaj Timofejiča, sedaj strička. Vsi so občevali med seboj kot tovariši in nihče ni kazal kaknega posebnega višjega spoštovanja napram svojemu poveljniku. Govorili so med seboj o zjutrajnem napadu, o uspehih upora in o bodočih operacijah. Vsakdo se je hvalil, predlagal svoje nazore in brez skrbi ugovarjal Pugačovu. In na tem čudnem bojnem posvetovanju se je sklenilo, napasti Orenburg — drzen naklep, ki bi bil kmalu dosegel svoj namen. Za pohod se je odločil jutrišnji dan.

"No, bratci," je rekel Pugačov, "preden ležemo k počitku, zapojmo še mojo najljubšo pesmico. Čumakov začni!"

In moj sosed je začel s tenkim glasom melanholično roparsko pesem in vsi so mu pomagali:

Oj ne šumi, mati zelena dobra, in ne moti misli meni, vrlemu junaku, ker mi iti jutri je junaku na odgovor

— Še me jel bo car, gospod izpraševati: Oj, povej, povej mi, dečko, kmetski sin,

s kom si kradel vendar, s kom si ropal, bilo še veliko je s teboj tovarišev? —

Jaz povem ti, nada, pravoslavni car, vse povem ti po pravici in resnici, da tovarišev imel sem še četrto:

Prvi moj tovariš bila je temina nočna,

a tovariš drugi — moj jekleni nož,

a tovariš tretji — moj konjiček iskri,

a četrti moj tovariš — lok nape-ti;

in poslanci moji bile so kaljene strele.

To odvrne meni, nada, pravoslavni car: — Dobro, dobro, dečko, kmetski sin!

VITAMINS

ONE A DAY

Simple Vitamin Capsules

For the prevention of Vitamin A deficiency

Each capsule contains 10,000 units of Vitamin A

For the prevention of Vitamin A deficiency

Each capsule contains 10,000 units of Vitamin A

Ob tridesetletnici polovanja iz Rusije v Jugoslavijo

(Jože Grdina)

Vlak je vozil precej naglo, a mi ni bilo treba priti vsemu tem, da voz vse priločasi; tako dolgo se se mi zdele te ure, ko sem nestrpno čakal trenutka, da prekoračim rusko - avstrijsko mejo. Od veselja nisem nič dremal. Tako nekako veselo mi je bilo pri sreči, kot oni večer, ko so nam v tistem gozdu naznanili: Pripravite se na odhod. Pa smo nestrpno čakali tistega jutra, da zapustimo kraj trpljenja in žalosti; vso noč nismo od veselja nič spali. To je bilo februarja 1. 1916, ko so nas potem dali kmetom. Zdaj pa sem se veselil, da pride oni trenutek, ko bom zapustil Rusijo. Kdo na mojem mestu bi se ne veselil?

Na vlaku se je vozilo dosti tudi drugih potnikov, med te-

mi dosti beguncev, ki so se vračali domov v Galicijo, iz katere so morali bežati radi vojne, ki je divjala po tej ubogi deželi. Pri vsem siromaštvu pa so bili ti ubogi begunci veseli, da se morejo vrniti domov v Galicijo, o kateri so itak vedeli, da je kruto porušena pa požgana in da bo treba vse graditi iznova. Pa vse to jih ni oviralo, da bi se ne veselili povratka v domovino. Tam med temi potniki je bil revež, Rus ki se je vrnil iz vojnega ujetništva v Avstriji, a so mu doma Sovjeti, ker je bil bolan, odreкли vsako pomoč in se je potem vračal nazaj v Avstrijo v nadi da ga tam sprejmejo v kako bolnico kot ujetnika in dejal: Saj dolgo itak ne bom živel. Hropeči kašelj tega reveža je pričal, da bo res tako.

Kot ptica leti po zraku. — Katy Turner, bivša prvakinja v skakanju, je k svoji spretnosti dodala nekaj novega. Na sliki jo vidite, ko na povodnih smučeh odskakuje z vodne gladine v zrak v turnirju, ki se je vršil v Cypress Gardens v Floridi pod auspicijs American Water Ski Association.

POŠILJANJE DARIL V JUGOSLAVIJO

STANDARD PAKETI

Od sedaj naprej zamorete naročevati STANDARD PAKETE z jestvinami. V cenah teh paketov so vključeni tudi prevozni stroški in zavarovalnina do NAJBЛИŽJEGA PRISTANIŠČA ALI LUKE PREJEMALCA v Jugoslaviji. Paketi so zavarovani samo za POPOLNO IZGUBO (TOTAL LOSS).

Paketov št. 1 zamorete odposlati največ pet, na pet raznih oseb.

Ostale pakete št. 2, št. 3, št. 4, št. 5 in št. 6 kolikor želite, ampak vsak paket mora biti naslovljen na DRUGO OSEBO.

MOKA

Pošiljamo še vedno prvorazredno belo moko v vrečah po 100 funtov in sicer po \$9.00 vreča s PLAČANO PREVOZNO DO REKE in po \$12.00 za vsako vrečo s PLAČANIM PREVOZOM DO NAJBЛИŽJEGA POSTAJE ALI LUKE NASLOVLJENCA v Jugoslaviji.

RAZNO

Pošiljamo tudi streptomycin, penicilin in druga zdravila in sicer na podlagi zdravniških receptov iz Jugoslavije. — Pakete z jestvinami priredimo natančno po Vaši želji.

Pošiljamo tudi: BARVE, POSTELJE, BIKIKLE, HIŠNE PEČI za drva in premog, kakor tudi ELEKTRIČNE STROJE ZA PRANJE itd.

Ako želite kaj takega odposlati, obrnite se na nas. PAKETE IN MOKO ODPOŠILJAMO NA REKO VSAK DRUGI TEDEN.

OPAZKA. — Tem potom naznanjamo pošiljateljcem, da smo mi za vsa naročila le posredovalci pošiljateljev in tukajšnjih oblasti, in da radi tega vsako naročilo postane takoj lastnina pošiljatelja.

VAŽNO

Čeki in Money Ordri morajo biti naslovljeni na DOBROVOLJNI ODBOR.

URADNE URE: Od 9. uri dopoldne do 6. ure popoldne. OB NEDELJAH URAD NI ODPRT.

Ako nimate na razpolago naročilne pole, napišite RAZLOČNO kar želite na lastni pisalni papir. * Ako bi nastal slučaj izven naše kontrole, in bi treba nadomestiti kakšne predmete, bomo nadomestili z predmeti iste ali višje vrednosti.

DOBROVOLJNI ODBOR

245 West 18th Street New York 11, N. Y.
Tel.: WATkins 4-9018

Ta mož je pa udaril po sovjetih in jih opravičeno obsodil.

Zjutraj, ko se je zdanilo, vstopi v naš kupej sprevednik ter nam naznanil, da mene in tudi druge, da je napočil oni presrečni trenutek: Čez nekaj minut bomo v Voločisku. To-rej vendar enkrat! Hvala Bogu! Trnjeva je bila pot po Rusiji in sedaj še nekaj minut in končana bo ta križeva pot.

O, ko bi moji tovariši na Tihem Donu, kjer so še ostali, vedeli kako veliko nagrado sem prejel ta trenutek za vse trpljenje, napore in skrbi, katerih so se oni tako bali, da si niso upali prav, da so odklonili, ker bilo je res težko in njihova bojazn je bila uravničena. Ampak, če bi se odločili iti z menoj, bi bili to pot bogato plačani, kot sem bil jaz, ko sem zapuščal Rusijo. Nobena še tako velika nagrada v denarju ne odtehta tega, kar sem jaz takrat doživel.

Vlak se ustavi. Voločisk! zahtevajo sprevednik. Hoteli smo takoj izstopiti; toda sprevednik dober pa prijazen mož pravi: Ni treba še. Le počakajte, ker vlak bo peljal čez mejo v Podvoločisk, ki je že na avstrijski zemlji. Dejal je, da bo trajala vožnja do tja le nekaj minut, pa bomo tam. Mož je videl z kakšnim veseljem in nestrpnostjo čakamo, da stopimo na svojo zemljo, pa nam je hotel napraviti to veselje, da se bomo preko meje peljali. Prav iz srca smo se mu zahvalili za njegovo galantnost. Saj je bil tako dober, da nas ni niti vprašal za vozni listek, katerega seveda itak nismo imeli; zato nam je bil mož tem bolj všeč in se ga še danes z hvaležnostjo spominjam.

Lukamatija je zažvižgal ter dal znamenje za odhod, nakaš se je vlak pričel pomikati naprej. Še nekaj trenutkov, pa smo bili na kraju, kjer sta mejili Rusija in Avstrija. Ta zadnji trenutek na ruskem ozemlju pa odprem okno snamem z glave moje kučme in na glas zakličem: Oj z Bogom Rusija! Z Bogom in srečen mi ostani ruski narod, narod slovarski. In želel sem Rusiji, da vstane iz mlake krvi in razvalin, lepša in večja slovanska Rusija. Z svoje kučme pa sem mahal Rusiji v slovo ter zrl zemljo Velike Rusije, ki se je vedno bolj oddaljevala izpred mojih oči.

Januarja 1915 sem v družbi dobrega tovariša Lojzeta in mnogo drugih Slovencev vojni tovarišev pes prekoračil pri Brodiju avstrijsko-rusko mejo. O, koliko nas je bilo, pa kako žalostni smo bili, ko smo stopali v Rusijo, v ne malih skrbih, kako bo tam? Še tisti dan, ko smo bili ujeti, nas je ruski divizijski poveljnik "potrošal" —

"da pojdemo v Sibirijo". Mene je kar zazebelo, ko sem čul besedo "Sibirija". Ah, pa nas je tudi v resnici zeblo potem, strahno zeblo. O, tisti ruski mrzci je marsikateremu Avstrijcu, tudi Slovencu izkopal grob v tujini, a tista ruska burja pa mu je pela smrtno pesem. O, da, dosti teh ima na svoji vesti Rusija, ki so umrli vsled mraza in pomanjkanja. Gorje mu, kdor pride v roke Rusom kot smo prišli mnogi izmed teh, ki smo takrat pri Brodiju prekoračili mejo, da smo bili poslani v tisti gozd, kjer je bilo tako hudo in smo že izgubili vsako upanje na rešitev, ki je pa vendar prišla. Za to pa hvala Bogu in Poljakom. Tista poljska gospa od Rdečega križa, ki nas je našla v gozdu ter potem posredovala, da smo bili rešeni. O marsikateri je ostal tam in ni dosti manjkalo da nismo ostali vsi.

Vse to je bilo zdaj, ko sem zapuščal Rusijo, stvar preteklosti. Težko je bilo, včasih zelo težko, zato je pa tudi bilo veselje, ko je vlak ustavil v Podvoločisku. Pozdravljena zemlja bivše Avstro-Ogrske, pozdravljena Galicija. Nisem sicer še doma; je še daleč do tja, ampak vsaj v Rusiji nisem več. V kupeje je stopil sprevednik in nam naznanil: "No zdaj ste pa na avstrijski zemlji. Zdaj pa le izstopite, ker ta vlak ne vozi več naprej", na kar nam je želel srečno pot v svoj domači kraj. Tudi mi se mu še enkrat zahvalimo za vso naklonjenost ter stopimo iz vlaka.

V kolodvorskih prostorih Podvoločiska je bilo dosti naših Avstrijcev, ki so se vračali iz ujetništva iz raznih držav: šir-madžari, Hrvači, Nemci ter par Slovencev. Veselo smo se pozdravili ob tem snidenju kot najboljši prijatelji. Bili smo tako veseli, da spocetka nismo pogrešali niti jedi ne pijače, pa smo kovali načrte za nadaljnjo potovanje proti domu. Tovariši, ki so že prej prišli tu sem, so čakali na vlak proti Tarnopolu, ki bo morda od tu odpeljal. Meni pa ta "morda" ni bil nič všeč, zlasti, ker so nekateri že dalj časa čakali na odhod

vlaka. Nered na železnici med Podvoločiskom in Tarnopolom so povzročali veliki enežni zameti; potem so bile še druge potežkoče, katerih v Galiciji ni manjkalo. Tako jaz nisem imel dosti upanja, da vlak kaj kmalu odpelje proti Tarnopolu. Istega mnenja sta bila moja tovariša. Čeh in Rus, pa smo sklenili, da gremo peš do Tarnopola, daljava do tje je bila 45 kilometrov, kar lahko prehodimo v dveh dneh; zato smo sklenili, da mi trije gremo peš. (Dalje prihodnjic.)

MALI OGLASI

Dve sobi v najem

Odda se v najem 2 opremljene sobi zakonskemu paru; ima na razpolago vse kuhinjske potrebnosti. Pokličite po 2 uri pop. UT 1-6395 ali se zglasite na 6022 Glass Ave. (100)

Razne sadike naprodaj

Če rabite za svoj vrt razne sadike za cvetlice, paradiznike (tomatoes), kakor tudi papriko, kapus in drugo, pojdite ponje k Johnu Peršetu, peta hiša vzhodno (E.) od Bishop Rd. na Char-don Rd. Z vsakim nakupom za \$2.00 ali več dobite zastoj dahlias ali georgine, kakršne barve želite. (May 18, 20)

Harmonika naprodaj

Iz starega kraja sem dobil 2 harmoniki, 1 slovensko in 1 nemško. Nemško prodam, je zelo lepa, 4 vrstno uglašena, krasni glasovi. Je vredna \$600. Ker bom obdržal sam slovensko, prodam nemško hitremu kupeu za \$400. Zglasite se na naslovu: Joseph Kebe, P. O. Box 629, Greensburg, Penna. (100)

Soba v najem

Odda se v najem opremljena soba z garažo poštenemu moškemu. Vprašajte na 14417 Darwin Ave. tel. GL 7495. (100)

Želi 2 sobi

Samski mož želi dobiti 2 sobi, če mogoče z velikimi shrambami za obleko. Najraje v slovenski okolici. Kdor ima kaj, naj sporoči v uredništvo tega lista. —(99)

Naprodaj za \$7,800

7 sob hiša za eno družino in še 2 posebni sobi zgotovljeni v podstrežju, vse bakrene vodne cevi napeljane pred 1 letom. Hiša je v mirnem, čistem in lepem kraju v Collinwoodu. Jo morate videti, da jo boste cenili. Za nadaljna pojasnila vprašajte pri Albert E. Batich, 18009 Waterloo Rd., tel. IV 5577. (98)

Christiana Lodge and Cottages

Edwardsburg, Mich.

The Lodge has 30 rooms, with connecting shower and toilet. There are 17 cottages with private shower and toilet. Central dining room with American-European cooking.

All sports: golf, dancing, tennis and shuffleboard, horseback riding, private beach, boating and fishing, indoor games. Cater to overnight guests. Located in Christiana Lake in a grove of large trees. 100 acres of private playground on US 112. Write for folder.

CHRISTIANA LODGE

DOMINIC KRASOVEC, Prop.
Phone 9126F5
P.O. Edwardsburg, Mich

Mi pripravimo ZDRAVILA

za Evropo

MANDEL DRUG CO.

15702 Waterloo Rd.

Cleveland 10, Ohio

SEDMAX Moving & Storage

ALSO LIGHT EXPRESSING

1024 E. 174 St.

KE 6500

Stara mama

(POVEST)

Vsaj toliko se ji je posrečilo ohraniti v kljub vsem naporom samogoltnega grofa.

"Ce se vrnem k njemu, bo dobil še ostalo," je dejala in vztrepetala.

Erik se je bal misliti na razporoko, saj so o njenem življenju ljudje že zdaj zelo neugodno govorili.

"Ne smes misliti na to, da bi se zdaj vrnila k njemu," ji je rekel. "Pozneje bomo pa že videli, kaj se bo narediti. Lahko mu boš pisala iz Londona, če boš hotela."

"Londona se bojim."

"Tam boš še najbolj na varnem. Videla pa boš tudi, da so ljudje pozabljivi. Poskušaj začeti znova, ljuba moja, in zadovolji se s preprostim življenjem. To se ti ne bo zdelo razburljivo, pač pa prijetno. Jaz bom storil, kar bo le v moji moči, imela pa boš tudi mater, ki je nadvse čudovita ženska. Predlagal bi ti hiško na deželi ali pa majhno stanovanje v mestu."

Razmišljala je nejeve besede, ko je kadila rahlo odišavljeno cigareto.

"Kakšni pa so otroci Milliecent?"

"Sijajni. Rada boš imela Judito in Noela."

"A Millie ne bo marala, da bi jaz z njima govorila."

"Dejal bi, da Millie o tej stvari ne bo imela besede. Če te bosta hotela spoznati, te tudi bosta."

"Pa tvoja žena — Luiza?"

Obotavljal se je. "Za njo boš najboljše tako mislila."

"Zakaj težko? Je li ena tistih — tistih dobrih žensk?" Pri tam se je namrdnila, da je Erika kar zaskrbelelo.

"Luiza je zelo ... brezbrizna. Odkrito povedano: zame se briga toliko kakor za lanski sneg."

"Zate da ji ni nič mar? Mora pač biti nora."

Poklonil se je kar se le da rahlo.

"Ti si moja sestra, zato imaš predsojce."

"Poznam moškega, kadar ga

vidim, pa naj je moj brat ali ne. "Prisiljeno se je zasmejala. "Mon Dieu! Saj tudi ni čudno po tolikih letih."

"Moja zna me ima za dolgočasnega in domišljavega človeka — mnogo stvari na meni ji ni všeč; brez dvoma ima za to svoje razloge."

"Ljubosumna," je pripomnila sestra, ki je znala gledati skozi druge ženske kakor skozi steklo.

Skomiznil je z rameni.

"Tako mi pravijo tudi nekateri moji prijatelji. Jaz tega ne morem razumeti. Sicer pa tudi ne bo potrebno, da bi vedel kaj dosti občevali."

"Mislim, da njeno sorto dobro poznam," je rekla Connie, gledajoč dim svoje cigarete. "No, menda sva obe zavozili svoje življenje."

To se je Eriku zdelo smešno, a z obraza se mu ni videlo, da bi bil vesel.

"Kje pa je zdaj Petrovič?" je vprašal.

Nasmehnila se je znancu, ki je šel mimo, preden je odgovorila.

"V Ameriki, mislim. Še vedno, ki mu vse ploska. Zdi se mi, da imajo moški devet življenj, ženske pa samo eno. Samo mene pogledaj ... razvalina življenja, medtem ko je on — " "Slab človek, Connie," je dejal Erik; nato se je ugriznila v ustnice.

"Ne moram prenašati, da bi o njem tako govoril. Jaz ga ljubim."

"Se vedno?"

Prikimala je.

Erik jo je gledal, kakor da

hoče brati njene misli.

"Odgovori mi na tole vprašanje. Zastavljam ti ga, kakor bi ga kateri koli ženski na tvojem mestu: Ali je bilo vredno?"

Povesila je oči, kakor da išče

primernih besed. Potem pa je vstala ter pograbila dolge rokavice in z biseri okrašeno taško. "Povedala bi ti, če bi sama vedela," je končno rekla. "Pa ne vem. Menda sem izgubila ves smisel za to, kar je vredno in kaj ne."

"To je dosti jasen odgovor," ji je odvrnil.

Ko sta se peljala nazaj v hotel, se je obrnila k njemu in vprašala:

"Kdaj pa bi rad videl, da sem pripravljena?"

"Jaz bi se moral vrniti jutri. Boš dotlej mogla vse pripraviti?"

"Da." Potem pa je še nekam dramatično dostavila: "Izročam se tebi, Erik. Stori z mano, kar se ti zdi primerno."

3. poglavje

Bilo je prav teden dni po nezdgi, ko sta Judy in Noel odhajala na Campden Hill, da obiščeta majorja Crosbyja. Končno jima je Dr. Ferguson le sporočil: Če bi Miss Skrb in njen brat rada obiskala svojo žrtev, to lahko storita popoldne med tretjo in peto uro.

Major Stroud jima je telefoniiral skoraj vsak dan, in Noel je bil kar v zadregi, kako naj pojasni, da se zanj toliko zani-ma nekdo, ki o njem še nikoli niso ališali. Družina je imela navado, da je vsako skrivanje gledala postrani in ji je bilo zoprno. Samo Gordon je smel odhajati in prihajati, kakor se mu je zdelo, ker je bil najjstarejši. Bil pa je po naravi zaprt človek, in če mu je na red-ke čase le prišlo na misel, da je povedal, kaj počenja, ga je maj-ljen, ženske pa samo eno. Sa-mo mene pogledaj ... razvalina življenja, medtem ko je on — " "Slab človek, Connie," je de-jal Erik; nato se je ugriznila v ustnice.

"Ne moram prenašati, da bi o njem tako govoril. Jaz ga ljubim."

"Se vedno?"

Prikimala je.

Erik jo je gledal, kakor da

hoče brati njene misli.

"Odgovori mi na tole vprašanje. Zastavljam ti ga, kakor bi ga kateri koli ženski na tvojem mestu: Ali je bilo vredno?"

Povesila je oči, kakor da išče

primernih besed. Potem pa je vstala ter pograbila dolge rokavice in z biseri okrašeno taško. "Povedala bi ti, če bi sama vedela," je končno rekla. "Pa ne vem. Menda sem izgubila ves smisel za to, kar je vredno in kaj ne."

"To je dosti jasen odgovor," ji je odvrnil.

Ko sta se peljala nazaj v hotel, se je obrnila k njemu in vprašala:

"Kdaj pa bi rad videl, da sem pripravljena?"

"Jaz bi se moral vrniti jutri. Boš dotlej mogla vse pripraviti?"

"Da." Potem pa je še nekam dramatično dostavila: "Izročam se tebi, Erik. Stori z mano, kar se ti zdi primerno."

3. poglavje

Bilo je prav teden dni po nezdgi, ko sta Judy in Noel odhajala na Campden Hill, da obiščeta majorja Crosbyja. Končno jima je Dr. Ferguson le sporočil: Če bi Miss Skrb in njen brat rada obiskala svojo žrtev, to lahko storita popoldne med tretjo in peto uro.

Major Stroud jima je telefoniiral skoraj vsak dan, in Noel je bil kar v zadregi, kako naj pojasni, da se zanj toliko zani-ma nekdo, ki o njem še nikoli niso ališali. Družina je imela navado, da je vsako skrivanje gledala postrani in ji je bilo zoprno. Samo Gordon je smel odhajati in prihajati, kakor se mu je zdelo, ker je bil najjstarejši. Bil pa je po naravi zaprt človek, in če mu je na red-ke čase le prišlo na misel, da je povedal, kaj počenja, ga je maj-ljen, ženske pa samo eno. Sa-mo mene pogledaj ... razvalina življenja, medtem ko je on — " "Slab človek, Connie," je de-jal Erik; nato se je ugriznila v ustnice.

"Ne moram prenašati, da bi o njem tako govoril. Jaz ga ljubim."

"Se vedno?"

Prikimala je.

Erik jo je gledal, kakor da

hoče brati njene misli.

"Odgovori mi na tole vprašanje. Zastavljam ti ga, kakor bi ga kateri koli ženski na tvojem mestu: Ali je bilo vredno?"

Povesila je oči, kakor da išče

PERUTNINA

17330 BROADWAY, MAPLE HEIGHTS

V zalogi imamo vedno mlade piščance in vseh vrst perutnine. Se priporočamo za svatbe, bankete in razne druge prilike. Pridite in si izberite.

ANDY HOČEVAR in SINOVI

Tel. v trgovini Montrose 2369 — na domu Montrose 1917-J

STREPTOMYCIN

Pošiljamo s zračno pošto v vse dele Jugoslavije in sicer po sledečih cenah:

10 gramov	\$12.50	40 gramov	\$46.50
20 gramov	\$25.00	50 gramov	\$55.50
30 gramov	\$36.00	100 gramov	\$105.00

V gori navedenih cenah je všteta tudi zavarovalnina PENICILIN in druga zdravila tudi pošiljamo z zračno pošto in priporočeno. Lahko pošljete kolikor hočete.

DOBROVOLJNI ODBOR

245 West 18th St. New York 11, N. Y.

SE PRIPOROČAMO ZA POPRAVILA FENDERJEV, OGRODJA IN ZA BAVVANJE AVTOMOBILOV.

SUPERIOR BODY & PAINT CO.

6605 ST. CLAIR AVENUE
FRANK OVELBAR, lastnik.

OBLAK MOVER

Naša specielnost je prevažati klavirje in ledenice. Delo garantirano in točna postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem do vašega starega znanca

JOHN OBLAK

1146 E. 61. St.

HE 2730

vožno. Ne vem, o čem bi govorila."

"Predaj svojo deklasično skromnost zaenkrat vetru," ji je svetoval, "in govori o vremenu."

"Tvoja pomoč ni kaj prida."

"In ko o vremenu ne boš nič več vedela, ti še vedno preostaja podnebeje."

"Hvala ti lepa."

"Reči hočem samo tole: Zatekaj ne bi bila lepo naravna? Vidim, da je pred ženski varen, če namreč pomislimo na denar. Zato ti to pot žične ovire ne bodo potrebne."

"No, sicer pa bo tam tudi major Stroud," je rekla hvaležno, "ta pa je zmerom hrupen in dobre volje."

Res je bil doma in jima je odprl vrata, ko sta potrkala, in se je zdel zelo velik in kakor naprimeren za tako tesno sprejemnico. Bil je eden tistih mož, ki si jih najlaže predstavljáš na visokem koščenem konju ali pa v močnem naslanjaču prostornega lodonskega kluba. Pristréno jima je stisnil roke in ju peljal s krepkim korakom, ki jima je vlival poguma, v bolniško sobo.

"Obisk imaš, čip, stara sablja," ju je napovedal in odprl vrata na stečaj.

Čip je ležal zleknen na zofi z blazinami pod glavo in pisano odejo preko kolen. Njegov mirni način, kako ju je sprejel, se je Juditi zdel v skoraj smes-

nem nasprotju s hrupnim veseljem njegovega prijatelja.

Imel je zanju pripravljen kratek nervozen nagovor.

"Skoraj me je sram, da imajo mnogi toliko skrbi zaradi mene. Oprostila mi bosta, da ne vstanem, kajne? Ni mi še dovoljeno, ne vem zakaj."

FREE
WATER CHILLER

Just for Coming in...
Yes, it's our GIFT to you during
Philco Refrigerator Week Only!
No Obligation! Nothing to Buy!

It's PHILCO
Refrigerator Week
at
Brodnick Bros.

35 PIECE
JADE-ITE DINNER SET
INCLUDED
NO CHARGE

with 1949
Philco Refrigerator

Don't miss this chance
to get a 35 pc. Dinner
Set at no extra cost...

With this Big Value
Philco Deluxe "891"

Full-size 8.1 cu. ft. capacity. Exclusive Philco Adjustable Shelves, true zero zone Freezer Locker, two Crispers. Many other quality features.

Now Only **\$269.50**

35 pc. Jade-ite Dinner Set
INCLUDED AT NO EXTRA COST

\$12.08
A WEEK

After new low down payment

Hurry... Offer Good for
THIS WEEK ONLY

Odperto v ponedeljek, četrtek in soboto do 9:00.
V torek in petek do 6:00. — Zaprto cel dan v sredo.

BRODNICK
BROS.

APPLIANCES & FURNITURE STORE

16013-15 WATERLOO RD. IV 6072

G. WHISKERS

Illustration of a cat and a mouse.

FROM
salad bowl

Creamettes
MACARONI
TO
casserole

Recipes on Every Package

HOME PREPARED CREAMETTE DISHES PROVIDE ENDLESS VARIETY!

Doma pripravljena Creamette kosila vam nudijo vedno kaj novega.

1886 1943

V BLAG SPOMIN
SESTE OBLETNICE SMRTI NAŠE DRAGE SOPROGE IN
LJUBLJENE MATERE

Rose Vidmar

Ki jo je Bog poklical k sebi in je zatisnila svoje mile oči ter mirno
za vedno zaspala v Gospodu dne 18. maja 1943

Sest let že Te zemlja krije,
od žalosti nam krvavi srce,
odkar več Tebe ni med nami,
ker črna zemlja krije Te.

Snival mirno sanje sladke,
v zemlji tuji, v Bogu tam,
da se vidimo v nebesih
tam srečni vsi nad zvezdami!

Tvoji žalujoči:

IGNAC VIDMAR, soprog;
JAMES, ANTHONY, EDWARD, sinovi;
JOSEPHINE, ANN poročena MATYAS, in
JEAN poročena ZIMERMAN, hčere;
THERESA in ALICE, sinah; GEORGE in ANTHONY, zeta
VNUKI in VNUKINJE.

Cleveland, Ohio, 18. maja 1949.

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

Illustration of a man and a woman in a room.

GREATEST SHOW ON EARTH

Illustration of a man and a woman in a room.

V BLAG SPOMIN
CETRTRE OBLETNICE SMRTI
NAŠEGA PREDRAGEGA
OČETA

Valentine Turk

Ki je svoje mile oči zatnil za vedno
dne 18. maja 1945

V tistem grobu tam počivaš,
večno, smirno spanje spiš,
duh Tvoj pa še vedno živi
in ohranimo ga do konca naših dni!

Zalujoči ostali:

VALENTINE, EDWARD, FRANK,
STANLEY in VICTOR, sinovi;
FRANCES poročena ZORC, hči;
ter SINAHE, ZET, in VNUKI.

Cleveland, Ohio, dne 18. maja 1949.